



VYDAG

Nr. 10 1977



Temanummer om
NATUR/MILJØ/FRILUFTSLIV



Sky Ranch. En gammel heste-ranch fra århundreskiftet med beliggenhet 3000 m.o.h.-i hjertet av Rocky Mountain, Colorado. Flere mil fra nærmeste nabo, en gammel farmer, og omgitt av to av USA's største nasjonalparker. Dette er stedet hvor den Amerikanske Lutherske Kirke (ALC) har etablert noe av sin leirvirksomhet. Siden stedet ble overtatt i 1963, har virksomheten vokst fra frivillig og begrenset aktivitet, til en svært omfattende sommerleirvirksomhet med ulike tilbud og en lederstab på ca. 30 lønnede ledere. Sist sommer var Tore-Kristian Lang (T-K) invitert til Sky Ranch. Der hadde han, eneste utlendingen, sammen med 5 andre, ansvaret for fjellvandringsleirer gjennom tre måneder.

Vi har spurt T-K om hva han sitter igjen med etter disse månedene.

— Det var et omfattende spørsmål, og vanskelig å svare kort på. Jeg møtte jo Amerika på godt og ondt.

— La oss holde oss til leirvirksomheten.

— Ja, da vil jeg svare uforbeholdent at det var en fantastisk opplevelse.

— Men du har da drevet mye med leirarbeid før. Var dette så annerledes?

— Ja. Og jeg tror det best forklares ved å fortelle om opplegget. Sky Ranch blir drevet av lokale menigheter i Vesten og Midt-Vesten med en helårsansatt prest som daglig leder. Hans oppgave er bl.a. å plukke ut lederstaben blant søkere fra hele landet. Dette skjer etter personlig intervju.



På fjell-leir i Rocky Mountain:

Med bjørn og ulv som naboer!

Etter grundig forarbeid gjennom brev og studiemateriell, møttes lederstaben til 10 dagers lederkurs før leirsesongen åpnet i juni. Og ledertreningen var på mange måter fenomenal. Ikke bare varte den fra 8.00 til 24.00, den var samtidig så gjennomført og mangeartet at den fanget oss helt. Minst to timer psykologi pr. dag samt kommunikasjonstrening i form av teori og praktisering, individuelt, i grupper og i plenum. Bibelstudieopplegg ble gjennomgått for de ulike leirtypene sammen med flere prester. Og for å knytte teologien og psykologien sammen var forfatteren og teologen Herb Brokering sammen med oss noen dager. Hans undervisning i formidling av evangeliet og kristent fellesskap var utrolig

inspirerende og praktisk anvendbar.

Mer teknisk preget instruksjon ble gitt i kunsten å overleve, i førstehjelp, biologi, dyreliv og miljøvern — alt undervist av «fagfolk». Slike enkle ting som å henge maten mellom to trær så bjørn ikke skulle ta den om natten, og for all del ikke ha mat inni teltet for da ødela bjørnen teltet samtidig, kunne jo være greit å vite.

— Og når leirdeltakerne kom...?

— Da var opplegget følgende: På selve ranchen ble det avviklet 6-dagers leirer for barn, familier, handicapede, konfirmanter osv. Her ble deltakerne inndelt i grupper på 9 som sammen med en leder skulle bo sine egne hytter, lage sitt eget dagsopplegg der bare måltidene foregikk felles med de andre gruppene på leir-

området. Grunnriiss og en del fellesarrangementer var planlagt innen staben.

Noen kilometer utenfor ranchen slo de såkalt «out-post-gruppene» opp teltene sine, og i grupper på 5—15 stk. med 1—2 ledere bodde de ute hele uken, men inntok middagen på ranchen.

Det tredje leirtilbudet var såkalt «Backpacking». Det var dette jeg drev

med, og skulle ønske vi kunne få etablert som skikkelig tilbud i NKUF også.

— Backpacking? Skulle ikke det bli «ryggsekking» på norsk?

— Riktig. Kost og losji ble båret på ryggen. Vanligst var at gruppene på 5—12 stk. var uten 5 dager, så det ble jo litt å bære. Også var snøstorm sånn som hendte, samt elver som måtte forseres ved hjelp av øks og tørre trær. Derfor var det vanskelig å unngå store oppakninger.

— Dette var altså leirtilbudet for de fjellvandte, sterke?

— Nei, så absolutt ikke. Jeg hadde flere i mine grupper som aldri før hadde sett et fjell!

— Hvem deltok?

— Alle over 15 år som hadde lege-

erklæring for at de tålte det. Jeg hadde i en gruppe en jevn aldersspredning fra 14 til 48 år. Og gruppene kunne variere fra rene tenåringsgrupper, unge hjemmgrupper til rene familiegrupper, eller kombinasjon av alle.

— Men utstyr måtte deltakerne ha?

— Nei, utstyr som sekk, telt, regnposer, kokeutstyr, mat osv., samt leder, sto Sky Ranch for.

— Fjellvandring med amatører altså, og likevel gikk det greit?

— Gruppene ble aldri sterkere enn den svakeste. Men nettopp denne erkjennelsen skapte et fellesskap som bragte selv «svake» grupper opp på over 4500 m høye topper. Og det å slå opp telt i bare stein, er heller ikke alltid like enkelt. Men disse tildels harde dagene skapte et ofte utrolig fellesskap.



— Så amerikanerne tenkte litt på økologi også da?

— Ja, det overrasket meg kanskje aller mest. Norge er på mange måter skittent og forsøplet i forhold til USA, om vi ser bort fra storbyene.

I staben på Sky Ranch var det f.eks. praksis at om en vasket seg i bekk eller elv, så brukte man for det første lett nedbrytbar såpe. Dernest var det å såpe seg inn, ta vann i bøtte e.l., gå godt unna bekken og der skylle seg for å unngå såpe i vannet. Og ble sigarettfilter, glasskår o.l. funnet ute i fjellene, så ble det plukket opp og fraktet til ranchen, selv om det var flere dagsmarsjer dit.

Det var også overraskende at selv med fiskekort fikk hver fisker bare fiske et bestemt antall fisk pr. dag.

Innen nasjonalparkenes grenser var det for øvrig forbud mot kjeledyr, delvis mot bål og bare på anviste leirplasser eller i spesielle dalføre kunne vi slå oss til. I noen områder slapp det ikke inn mer enn maks. 10 personer selv om det var milevis av fjell å gå i. Ja, enkelte daler kunne det være totalt forbudt å gå inn i, fordi de skulle bevares for forskning og kommende generasjoner. Jo, jeg ble imponert.

— Og hva av alle disse erfaringene kan anvendes på vår leirvirksomhet?

— Kanskje jeg kan si det på følgende måte: Om våre samvær, form- og innholdsmessig, er like uansett årstid og uansett om vi er ute eller inne, på fjellet eller ved sjøen, ja da er det noe galt. Da er vi fremmedgjort fra naturen rundt oss, og muligens også for deler av oss selv og det kristne forvalteransvaret som vi er pålagt. Vi kan lære mye av salmistens tro og erkjennesle om «hva er da et menneske...» dersom vi går ut og tar del i naturens vekslings.

Samtidig som vi lar våre grupper og leirer være elastiske i form, idet natur, miljø og gruppen i sin helhet og unike egenart får være med å skape et helhetlig samvær.

Jeg bør vel presisere at jeg opplever det grundige arbeidet med en etablert lederstab som en avgjørende forutsetning for det vellykkede opplegget jeg deltok i. Og en lederstab er det vel bar mulig å investere i om den kan benyttes over lengere tid. Dette tror jeg vi burde prøve. Jeg har m.a.o. fått tro på leirvirksomhet som sommerjobb med lønn. For ellers vil mange ikke se seg i stand til å forplikte seg for en måned eller to. Det krever tid for å skape gode ledere, som i sin tid igjen medfører gode leirtilbud noe som igjen kan føre til stabile leirbudsjetter.

Alt har sin tid, sier Predikeren. Så kanskje NKUF finner plass for natur og miljø på bredere organisatorisk basis. Det er mitt håp etter møtet med Sky Ranch og Rocky Mountain..



T. K. med geviret til en elk.

Det var sterke opplevelser i møte med den voldsomme naturen, vær-omslag, dyr, matlaging, vann, leirbålene, og i samtalen om dagens hendelser tilknyttet Bibelen og i bønnefellesskapet. Så om ikke alt gikk greit for alle bestandig, så var det likevel alltid noe å lære for gruppen. Og motto for denne typen leirarbeid er nettopp å lære. D.v.s. å bli kjent bedre med Gud, seg selv, de andre i gruppa og sist, men ikke minst å lære å forstå seg selv som del av naturens og gruppens helhet.